

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
МЕДИЦИНА АКАДЕМИЯСЫ

• ПРЕЗЕНТАЦИЯ

• ТАҚЫРЫБЫ: ВИРУСТЫ ГЕПАТИТТЕР

ДАЙЫНДАҒАН: _____

ТОБЫ: С-ЕІҚ-9.02.15

ҚАБЫЛДАҒАН: _____

ЖОСПАР

- НЕГІЗГІ БӨЛІМ

1. ГЕПАТИТТЕР ЖІКТЕУІ
2. ПАТОГЕНЕЗІ ,ЭТИОЛОГИЯСЫ
3. ДИАГНОСТИКАСЫ
4. ЕМДЕУ ЖӘНЕ АЛДЫН АЛУ

- ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

ГЕПАТИТТЕР ЖІКТЕУІ.

- ГЕПАТИТ А – САРЫ АУРУ НЕМЕСЕ БОТКИН АУРУЫ.
- ГЕПАТИТ В – САРУ СУЛЫҚ ГЕПАТИТ.
- ГЕПАТИТ С – ЖАСЫРЫН ӨТЕТІН ГЕПАТИТ.
- ГЕПАТИТ Е – ИНФЕКЦИЯЛЫҚ ГЕПАТИТ.
- ГЕПАТИТ Д – ГЕПАТИТ В МЕН БІРГЕ ЖҮРЕТІН ГЕПАТИТ.
- ГЕПАТИТ G – ЖАҢАДАН АШЫЛҒАН ГЕПАТИТ

ГЕПАТИТ А ВИРУСЫ.

- ENTEROVIRIDAE ТҰҚЫМДАСЫ, PICORNAVIRUS ТҮЫСЫ, ТҮРІ HEPATITIS A VIRUS – HAV.
- ПИКО –ҰСАҚ , ПИКОРНАВИРУСТАР – ҰСАҚ РНҚ ВИРУСТАРЫ.
- РНҚ ВИРУСЫ, МӨЛШЕРІ ӨТЕ КІШІ -28 НМ, БІР КАПСИДИ БАР, СФЕРА ТӘРІЗДІ.
- ДАҚЫЛДАНДЫРУЫ ӨТЕ ҚИЫН.АДАМ ЖӘНЕ МАЙМЫЛДЫҢ ҚАЙТА –ӨСІРІЛГЕН ЖАСУША ДАҚЫЛДАРЫНДА ӨСЕДІ.

ВИРУСТЫҢ РЕПЛИКАЦИЯСЫ.

- ВИРУС ГЕПАТОЦИТТЕРГЕ ЕНЕДІ. ГЕПАТОЦИТТЕРДЕ КӨБЕЙЕДІ, ОЛАРДЫ БҰЗАДЫ. БІРАҚ АДАМ АҒЗАСЫ ИНТЕРФЕРОН ЖӘНЕ ВИРУСҚА ҚАРСЫ ФАКТОРЛАР ТҮЗЕДІ, ОСЫНЫҢ НӘТИЖЕСІНДЕ ВИРУСТАН БОСАТЫЛАДЫ.

ПАТОГЕНЕЗ.

- ВИРУС АСҚАЗАНҒА ТҮСЕДІ, АЩЫ ІШЕК ПЕН ЛИМФА ТҮЙІНДЕРІНІҢ ШЫРЫШТЫ ҚАБЫҒЫН ЗАҚЫМДАЙДЫ, ҚАНҒА ЕНЕДІ – ВИРУСЕМИЯ, ҚАНМЕН АЙНАЛЫП ГЕПАТОЦИТТЕРДІ ЗАҚЫМДАЙДЫ, ГЕПАТИТ ТУДЫРАДЫ.
- ВИРУСҚА ҚАРСЫ АНТИДЕНЕЛЕР ЖӘНЕ ИММУНДЫ ЖАСУШАЛАР ПАЙДА БОЛАДЫ, АДАМ ЕМДЕУДЕН KEЙІН ГЕПАТИТТЕН ЖАЗЫЛАДЫ.

ГЕПАТИТ А КЛИНИКАСЫ.

- ИНКУБАЦИЯЛЫҚ КЕЗЕҢ -2-7 АПТА, ОРТАША 28 КҮН. АЛҒАШҚЫ СИМПТОМДАР ГАСТРОЭНТЕРИТ ЖӘНЕ ТЫНЫС ЖОЛДАРЫНЫҢ ИНФЕКЦИЯЛАРЫНА ҰҚСАС.
- ӘЛСІЗДІК, ТҮШКІРУ, ҚҰСУ, ҚЫЗБА, ГЕПАТОМЕГАЛИЯ (БАУЫР ІСІНУІ), САРҒАЙҒАНДЫҚ, АНОРЕКСИЯ, БӨРТПЕ. САРҒАЙҒАНДЫҚ БАЙҚАЛҒАНДА –НӘЖІС АҚШЫЛ, ЗӨР ҚОҢЫР БОЛАДЫ. ИММУНИТЕТ ТҰРАҚТЫ ҚАЛЫПТАСАДЫ. ГУМОРАЛЬДІ

ДИАГНОСТИКА.

- 1. КЛИНИКАЛЫҚ КӨРІНІСТЕР.
- 2. БИОХИМИЯЛЫҚ ТЕКСЕРУЛЕР – АЛТ, АСТ, БИЛИРУБИНДІ ТЕКСЕРЕДІ.
- 3. НӘЖІСПЕН ЗӘРДЕ БИЛИРУБИНДІ АНЫҚТАЙДЫ.
- 4. СЕРОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІСТЕР –АНТИДЕНЕ ИФА ЖӘНЕ ТПР АРҚЫЛЫ АНЫҚТАЙДЫ.

ГЕПАТИТ Е.

CALICIVIRUS-КАЛИЦИВИРУС, ДОМАЛАҚ, БІР ҚАБЫҒЫ
БАР, 27-34 НМ , РНҚ-ЛЫ ВИРУС.

СУПЕРКАПСИДИ ЖОҚ,КАПСИД-ИКОСАЭДР ПІШІН.

- ИНКУБАЦИЯЛЫҚ КЕЗЕҢІ -30-40 КҮН.
ЖЕДЕЛ, ӨЗІ ЖАЗЫЛАТЫН ГЕПАТИТ.
КӨБІНЕСЕ ЖАСТАР АУЫРАДЫ 15-40 ЖАС
АРАЛЫҒЫНДА.
- КЛИНИКАСЫ ГЕПАТИТ А ҰҚСАС.

**ИНФЕКЦИЯ КӨЗІ- АУРУ АДАМ.ЖҰҒУЫ-
ФЕКАЛЬДІ ОРАЛЬДІ.ЖЫЛЫ ЖӘНЕ
ЫСТЫҚ КЛИМАТТЫ АЙМАҚТА
КЕЗДЕСЕДІ.ЛАС СУ АРҚЫЛЫ ЖҰҒАДЫ.
ДҮНИЕ ЖҮЗІНДЕ ЖЫЛ САЙЫН 1 МЛН
ЖУЫҚ АДАМ АУЫРАДЫ.КӨБІНЕ АЗИЯ
ЕЛДЕРІНДЕ ЖЕДЕЛ ГЕПАТИТ ТҮРІНДЕ
КӨРІНІС БЕРЕДІ.**

ПАТОГЕНЕЗ.

- АСҚЫНУЛАР
- ЖҮКТІ ӘЙЕЛДЕРДЕ ЖЫЛДАМ ТИПТІ ГЕПАТИТ ТУДЫРАДЫ. 40% ӨЛІМГЕ ҰШЫРАЙДЫ.
- *ПАТОГЕНЕЗ*
- ГЕПАТИТ А МЕН ҰҚСАС, ФЕКАЛДІ -ОРАЛЬДІ ЖОЛМЕН ЖҰҒАДЫ, БІРІНШІ АСҚАЗАН- ІШЕК ҚАБЫРҒАСЫН ЗАҚЫМДАЙДЫ, ВИРУСЕМИЯ НӘТИЖЕСІНДЕ ГЕПАТОЦИТТЕРГЕ ЕНЕДІ.

ДИАГНОСТИКА.

- ЭПИДЕМИОЛОГИЯНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ – ТОЛЫҚ АНЫҚТАЛМАҒАН, ОСЫ ГЕПАТИТ ТҰРМЫСЫ НАШАР ЕЛДЕРДЕ КЕЗДЕСЕДІ. ДИАГНОСТИКА ҮШ ЖОЛМЕН ЖҮРГІЗІЛЕДІ –
- 1. НӘЖІСТЕ ВИРУСТЫ ЭЛЕКТРОНДЫ МИКРОСКОППЕН КӨРУГЕ БОЛАДЫ.
- 2. АНТИДЕНЕНІ ИФА АРҚЫЛЫ АНЫҚТАУҒА БОЛАДЫ.
- 3. ТПР АРҚЫЛЫ ВИРУСТЫҢ АНТИГЕНДЕРІН АНЫҚТАУҒА БОЛАДЫ.

ЕМДЕУ ЖӘНЕ АЛДЫН АЛУ.

- ГЕПАТИТ А ЖӘНЕ ГЕПАТИТ Е ЕМДЕУІ – ИНТОКСИКАЦИЯНЫ АЗАЙТУ, ДИЕТА.
- АЛДЫН АЛУ – НАУҚАСТАРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТА БОЛҒАН АДАМДАРҒА ИГ ЕНГІЗУ.
- АРНАЙЫ ВАКЦИНА ЖОҚ.

ГЕПАТИТ В.

**Нерадна virus- Гепаднавирус -
HBV**

вирион 42nm – Дейн бөлшегі деп аталады, ДНҚ вирусы, күрделі 2 қабығы бар

Антигендері

HBsAg = суперкапсид құрамына кіреді

HBcAg = ішкі антиген, нуклеопротеид

HBeAg =қанға бөлінетін антиген, қызметі белгісіз

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ.

- ИНФЕКЦИЯ КӨЗІ АУРУ АДАМ,ВИРУС ТАСЫМАЛДАУШЫ
- ЖҰҒУ ЖОЛДАРЫ 1) ҚАН АРҚЫЛЫ: ТРАНСФУЗИЯ, ТАТУ, ПИРСИНГ, МАНИКЮР ЖАСАҒАНДА, ТІС ЕМДЕГЕНДЕ БЕРІЛЕДІ.
- 2. ЖЫНЫСТЫ ҚАРЫМ- ҚАТЫНАС
- 3. ВЕРТИКАЛЬДІ ЖОЛ – ЖҮКТІЛІК КЕЗІНДЕ ҰРЫҚ ЖҰҚТЫРАДЫ.

ПАТОГЕНЕЗ.

- ГЕПАТИТ В – САРЫ СУЛЫҚ ГЕПАТИТ.
- ИНКУБАЦИЯЛЫҚ КЕЗЕН 2 - 5 АЙ.

ГЕПАТИТ А МЕН САЛЫСТЫРҒАНДА АУЫР
ӨТЕДІ.

ВИРУС ҚАНҒА ТҮСЕДІ, ВИРУСЕМИЯ КӨП
УАҚЫТТА СОЗЫЛАДЫ , СОНДЫҚТАН
ОСЫ ГЕПАТИТ ҚАН АРҚЫЛЫ БЕРІЛЕДІ.
ВИРУС ГЕПАТОЦИТТЕРГЕ ЕНЕДІ,
СЫРТЫНДАҒЫ АНТИГЕНДІ ҚАНҒА

ПАТОГЕНЕЗ.

- АСҚЫНУЛАР
- 1) ПЕРСИСТЕНТТІ ИНФЕКЦИЯЛАР 5% НАУҚАСТАРДА ОСЫ ВИРУС АҒЗАСЫНДА ҚАЛАДЫ –ПЕРСИСТЕНЦИЯ БАЙҚАЛАДЫ.
- ВИРУС ГЕПАТОЦИТТЕРДЕ ҰЗАҚ УАҚЫТ САҚТАЛАДЫ, ОЛАРҒА ҚАРСЫ АҒЗАНЫҢ ИММУНДЫ ЖАУАБЫ ҚАЛЫПТАСАДЫ, ГЕПАТОЦИТТЕР БҰЗЫЛАДЫ.

АСҚЫНУЛАР.

- СОЗЫЛМАЛЫ ПЕРСИСТЕНТТІ ГЕПАТИТ – ВИРУС САҚТАЛАДЫ ЖАСУШАЛАРДА , БІРАҚ БАУЫР АЗДАП БҰЗЫЛАДЫ.
- СОЗЫЛМАЛЫ АКТИВТІ ГЕПАТИТ - БАУЫР АГРЕССИВТІ БҰЗЫЛАДЫ ЖӘНЕ ТЕЗ АРАДА ЦИРРОЗҒА, БАУЫР ЖЕТІСПЕУШІЛІККЕ АЙНАЛАДЫ.

АСҚЫНУЛАР.

- ПЕРСИСТЕНТТІ ГЕПАТИТ БАУЫР ҚАРЦИНОМАСЫНА АЙНАЛУЫ МҮМКІН.
- 80% ҚАРЦИНОМАСЫ БАР НАУҚАСТАРДА ГЕПАТИТ В ВИРУСЫН ТАСЫМАЛДАЙДЫ. (ВИРУСТЫҢ ДНҚ ҚАРЦИНОМА ЖАСУШАЛАРЫНДА АНЫҚТАЛАДЫ. ВИРУСТЫҢ ДНҚ ЖАСУША ХРОМОСОМАСЫМЕН БІРІГЕДІ).

ГЕПАТИТ В ДИАГНОСТИКАСЫ.

- СЕРОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІСТЕР – ВИРУСТЫҢ АНТИГЕНДЕРІН ЖӘНЕ АНТИДЕНЕЛЕРІН ИФА АРҚЫЛЫ АНЫҚТАЙДЫ.
- 1) HBSAG – АВСТРАЛИЯЛЫҚ АНТИГЕН, ВИРУС ГЕПАТОЦИТТЕРДЕ БАР ЕКЕНІН КӨРСЕТЕДІ.
- 2) HBEAG - ВИРУСТЫН ГЕПАТОЦИТТЕРДЕ РЕПЛИКАЦИЯСЫН КӨРСЕТЕДІ.
- 3) HBCAG – АНТИГЕН, ҚАНДА БОЛМАЙДЫ.

СЕРОДИАГНОСТИКА.

- **АНТИДЕНЕНІ АНЫҚТАЙДЫ:**
  - 1) –HBS АНТИГЕНГЕ ҚАРСЫ АНТИДЕНЕЛЕР-САУҚАН АДАМДАРДА ӨМІР БОЙЫ АНЫҚТАЛАДЫ.
  - 2) HBE – E АНТИДЕНЕЛЕР ТАСЫМАЛДАУШЫЛАРДА АНЫҚТАЛАДЫ.
  - 3) IGM БІРІНШІ ПАЙДА БОЛАДЫ, ЖОҒАРЛАЙДЫ ИНФЕКЦИЯНЫҢ АЛҒАШҚЫ АЙЛАРЫНДА.
  - 4) IGG ЕКІНШІ ПАЙДА БОЛАДЫ, ЖОҒАРЛАЙДЫ , ОСЫ ИНФЕКЦИЯДАН САУҚАН АДАМДАРДА ЖӘНЕ СОЗЫЛМАЛЫ ТАСЫМАЛДАУШЫЛАРДА АНЫҚТАЛАДЫ.

АЛДЫН АЛУ, ЕМДЕУ.

- **АЛДЫН АЛУ**
- **1) АКТИВТЫ ИММУНИЗАЦИЯ ЕКІ ВАКЦИНА ҚОЛДАНАДЫВ**
- **САРЫ СУ ВАКЦИНАСЫ -HBSAG ҚҰРАМЫНДА**
БАР, HBV ТАСЫМАЛДАУШЫЛАР САРЫ СУЫН
АЛАДЫ.
- **РЕКОМБИНАНТЫ HBSAG – ГЕНЕТИКАЛЫҚ**
ИНЖЕНЕРИЯ ТӘСІЛДЕРІМЕН ЖАСАЛАДЫ.
- **2) ПАССИВТЫ ИММУНИЗАЦИЯ –**
ИММУНОГЛОБУЛИН ЕНГІЗЕДІ.

ГЕПАТИТ С.

- 1989 ВИРУСТЫН ГЕНОМЫ АНЫҚТАЛҒАН. TOGAVIRUS ТҰҚЫМДАСЫНА, FLAVI AND PESTI VIRUSES ТУЫСЫНА ЖАТҚЫЗЫЛАДЫ -НСV. МӨЛШЕРІ 80 НМ. РНҚ ВИРУСЫ, ЕКІ ҚАБЫҒЫ БАР, ЖАСУША ДАҚЫЛДАРЫНДА ӨСПЕЙДІ.

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ.

- ИНФЕКЦИЯ КӨЗІ – АУРУ АДАМ.
- ПАРЕНТЕРАЛЬДІ ЖӘНЕ ЖЫНЫСТЫ ЖОЛМЕН БЕРІЛЕДІ.
ГЕПАТИТ С
- – ЖАСЫРЫН ПЕРСИСТЕНТТІ ИНФЕКЦИЯ. СУБКЛИНИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙДА ДАМИДЫ. 70 %
ЖАҒДАЙ

СОЗЫЛМА ПИ ГЕПАТИТ

КЛИНИКАЛЫҚ КӨРІНІСТЕР.

- ИНКУБАЦИЯЛЫҚ КЕЗЕҢ - 6-8 АПТА.
ЖАСЫРЫН ӨТЕДІ, АДАМДАРДА ӘЛСІЗДІК
БАЙҚАЛАДЫ, 70% НАУҚАСТАРДА
СОЗЫЛМАЛЫ ТҮРІНДЕ ЖҮРЕДІ.

АСҚЫНУЛАР-

- 1) СОЗЫЛМАЛЫ БАУЫР ИНФЕКЦИЯЛАРЫ
- 2) ГЕПАТОЖАСУШАЛЫҚ КАРЦИНОМА

ДИАГНОСТИКА.

- 1. СЕРОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІСТЕР.
НСУ- IGG АНЫҚТАЙДЫ, ВИРУСТЫ
ЖҰҚТЫРҒАНЫН КӨРСЕТЕДІ.
- 2. ТПР АРҚЫЛЫ ВИРУСТЫ
АНЫҚТАЙДЫ.
- 3. ИФА АРҚЫЛЫ АНТИДЕНЕНІ
АНЫҚТАЙДЫ.

ГЕПАТИТ Д.

- **ДЕЛЬТА ВИРУС** – АҚАУЛЫ ВИРУС, ГЕПАТИТ В ВИРУСЫМЕН БІРГЕ ЕНЕДІ.ӨЗДІГІНЕН РЕПЛИКАЦИЯЛАНУ ҚАСИЕТІ ЖОҚ.КӨМЕКШІ ГЕПАТИТ В ВИРУСЫ.ИНФЕКЦИЯНЫҢ ДАМУЫ БІР МЕЗЕТТЕ ОСЫ ВИРУСТАРМЕН ЗАҚЫМДАЛУЫ СЕБЕБІНЕН НЕМЕСЕ В ГЕПАТИТПЕН АУЫРҒАН НАУҚАСТА ДЕЛЬТА-ВИРУСПЕН СУПЕРИНФЕКЦИЯ ТҮРІНДЕ ДАМИДЫ.1977Ж.СОЗЫЛМАЛЫ В ГЕПАТИТПЕН
- АУЫРҒАН НАУҚАС БАУЫРЫ ЯДРОСЫНАН АНЫҚТАЛҒАН.

- ГЕПАТИТ В ВИРУСЫ ГЕПАТИТ Д ВИРУСТЫҢ РЕПЛИКАЦИЯСЫНА КӨМЕКТЕСЕДІ.
- КЛИНИКАЛЫҚ КӨРІНІСТЕРІ ЖӘНЕ ПАТОГЕНЕЗІ ГЕПАТИТ В ИНФЕЦИЯСЫНА ҰҚСАС.
- РНҚ ВИРУСЫ, 36 NM, HBSAG СЫРТҚЫ ҚАБЫҒЫНДА ОРНАЛАСАДЫ.

ГЕПАТИТ G.

- HEPATITIS G (HGV)
- HCV ВИРУС СИЯҚТЫ FLAVIVIRUS ТУЫСЫНА ЖАТАДЫ, ПАРЕНТЕРАЛЬДІ ЖОЛМЕН ЖҰҒАДЫ.
- ЖАҢАДАН АШЫЛҒАН ВИРУС, КӘЗІРГІ КЕЗДЕ ЗЕРТТЕЛУДЕ.

ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТЕР

- 1. МИКРОБИОЛОГИЯ. В.Д.ТИМАКОВ, В.С. ЛЕВАШЕВ, Л.Б.БОРИСОВ.
- 2. МИКРОБИОЛОГИЯҢ ВЕРБИНА Н. М., КАПТЕРЁВА Ю. В.
- 3. “ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР” А.Қ. ДҮЙСЕНОВА